

МИНИСТЕРСТВО НА
ФИНАНСИТЕ

- 1 -
ДО

ДИРЕКЦИЯ
“НАЦИОНАЛЕН ФОНД”

МИНИСТЕРСТВО НА
РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

ДНФ № 01 / 28.01.2008 г.

Относно: Условието и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ от Европейския съюз (ЕС) и кореспондиращото национално съфинансиране на Република България за периода 2007-2013 г. по двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС между Република България – Бивша Югославска Република Македония, Република България – Република Сърбия и Република България – Република Турция

На основание на **чл. 4 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор** и с цел осигуряване съответствие с изискванията на **чл. 101 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007**, по отношение на двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на Европейския съюз между Република България – Бивша Югославска Република Македония, Република България – Република Сърбия и Република България – Република Турция, наричани по-нататък двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС, се дават следните **задължителни указания**:

I. Структури и отговорности

1. Управляващ орган – Главна дирекция “Програмиране на регионалното развитие” на Министерството на регионалното развитие и благоустройството е определена за единствен Управляващ орган за двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС, съгласно т. 1, буква „а” от Решение на МС № 523/31.07.2007 г. Управляващият орган изпълнява и управлява програмите на база на адекватни и ефективни системи за финансово управление и контрол, изградени в съответствие с приложимите национални и европейски актове и настоящите указания.

2. Сертифициращ орган – дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите е определена за Сертифициращ орган и Орган, отговарящ за получаване на средствата от Европейския фонд за регионално развитие и Инструмента за предприсъединителна помощ, съгласно т. 1, буква „б” от Решение на МС № 523/31.07.2007 г.

3. Водещ бенефициент – съгласно чл. 96 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007, крайните бенефициенти по една операция, преди представяне на предложението за операция пред Управляващия орган, избират помежду си водещ бенефициент, който е отговорен за изпълнението и доброто финансово управление на операцията като цяло.

4. Краен бенефициент – по смисъла на чл. 2, ал. 8 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007 е организация или предприятие, публично или частно, което отговоря за започването или за започването и изпълнението на проект.

5. Източниците на финансиране на двустранните програми за трансгранично сътрудничество са Европейския фонд за регионално развитие, Инструмента за предприсъединителна помощ, националното съфинансиране на Република България и националното съфинансиране на страната-партньор по съответната двустранна програма.

6. За целите на финансовото управление и предвид факта, че средствата от Европейския фонд за регионално развитие се прехвърлят към Инструмента за предприсъединителна помощ, средствата които се получават от Европейската комисия за съфинансиране на двустранните програми за трансгранично сътрудничество ще се третираат като средства от Инструмента за предприсъединителна помощ.

7. Средствата от Инструмента за предприсъединителна помощ на ЕС за съфинансиране на двустранните програми по външните граници на ЕС и кореспондиращото национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България се управляват и включват в бюджета на извънбюджетна сметка Национален фонд към Министъра на финансите.

8. Управляващият орган отговаря за доброто административно, финансово и техническо управление на двустранните програми по външните граници на ЕС, включително спазването на процедурите за сключване на договори, наблюдение и контрол върху изпълнението на програмите. Управляващият орган отговаря за успешното изпълнение на двустранните програми и постигането на техните цели.

9. Управляващият орган отговаря за подписване на договор за отпускане на безвъзмездната помощ по двустранните програми за трансгранично сътрудничество. Подписаният договор е едно от необходимите условия за подаване на Искане за средства до дирекция „Национален фонд” към Министерство на финансите.

II. Системи за финансово управление и контрол

A. Организация на банкови сметки

10. Процесът на извършване на плащания на безвъзмездна финансова помощ от Сертифициращия орган от Инструмента за предприсъединителна помощ на ЕС и кореспондиращото българско национално съфинансиране се осъществява

чрез система от сметки в търговска банка (обслужваща банка) на територията на Република България.

11. Дирекция „Национален фонд“ уведомява Управляващия орган за обслужващата си банка във връзка с двустранните програми за трансгранично сътрудничество по външните граници на ЕС.

12. Структурата на сметките на участниците в процеса на плащане на безвъзмездна финансова помощ по Инструмента за предприсъединителна помощ на ЕС и кореспондиращото българско национално съфинансиране е съгласно Приложение 1.

13. Системата от сметки в обслужващата банка осигурява управление на плащанията в рамките на предварително заложен лимити по под-сметките на Управляващия орган.

14. Управляващият орган извършва плащания към водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) от Инструмента за предприсъединителна помощ на ЕС и кореспондиращото българско национално съфинансиране от под-сметки в евро.

15. Управлението на средствата по под-сметките на Управляващия орган се извършва чрез прилагането на системата за двоен подпис, изискваща подпис на ръководителя на Управляващия орган и подпис на служител на ръководна длъжност, отговорен за финансовата отчетност. Оторизацията се извършва чрез заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

16. Управляващият орган предоставя на дирекция „Национален фонд“ информация за лицата, оторизирани да оперират с банковите под-сметки на Управляващия орган, не по-късно от 10 дни преди депозирането на първото Искане за средства. При промяна на лицата с право на подпис, Управляващият орган уведомява дирекция „Национален фонд“ в срок от 5 дни от издаването на заповедта по т. 15.

Б. Лихви и валутен курс

17. Всички лихви, възникнали при управлението на средствата от Инструмента за предприсъединителна помощ на ЕС от дирекция „Национален фонд“, се отнасят към съответната програма за трансгранично сътрудничество като ресурс под формата на национално публично финансиране и се декларират пред Европейската комисия при окончателното закриване на Програмата за трансгранично сътрудничество.

18. Администрирането и управлението на дейностите по т. 17 е в отговорностите на дирекция „Национален фонд“ към Министерство на финансите.

В. Плащания

19. Дирекция „Национален фонд“ извършва плащания към Управляващия орган при изпълнени кумулативно следните условия:

19.1 наличие на средства от Инструмента за предприсъединителна помощ на ЕС и съответното българско национално съфинансиране;

19.2 наличие на подписани договори за отпускане на безвъзмездна помощ на водещите бенефициенти/крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ”);

19.3 изпълнение на условията на чл. 128, ал.1 на Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007.

20. Дирекция „Национален фонд” към Министерство на финансите на Република България и Управляващият орган осигуряват предоставянето на водещите бенефициенти или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ”) на безвъзмездната финансова помощ навреме и в пълнота.

21. Въз основа на Искания за плащания, получени от водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ”), Управляващият орган може да представя Искане за средства пред дирекция „Национален фонд” ежемесечно, но не по-късно от 15-то число на месеца. Искането се представя по стандартен формуляр, съгласно Приложение 2 и в електронен формат на адрес natfund@minfin.bg, подписано с универсален електронен подпис съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис.

22. Водещите бенефициенти, към датата на Искането за плащане към Управляващия орган, превръщат в евро сумите на разходите, направени в национална валута, като използват месечния счетоводен обменен курс на Европейската комисия за месеца, през който водещият бенефициент е представил Искането за плащане пред Управляващия орган. Счетоводният обменен курс се публикува ежемесечно по електронен път от Комисията.

23. Управляващият орган предоставя на дирекция „Национален фонд” информация за лицата, оторизирани да подписват Исканията за средства от Управляващия орган, не по-късно от 10 дни преди депозирането на първото Искане. При последваща промяна информацията се предоставя в срок от 5 дни от оторизацията.

24. Дирекция „Национален фонд” разглежда Искането за средства и на първия работен ден на следващия месец залага лимит по под-сметката за съответната програма на Управляващия орган за одобрената в евро сума, съответстваща на европейското и българското национално съфинансиране.

25. В рамките на лимита по т. 24 Управляващият орган може да иницира плащания към водещите бенефициенти или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ”). Лимитът остава открит до неговото пълно усвояване или до уведомяване за прекратяване на ползването му.

26. Възстановяването на средства по под-сметка на Управляващия орган не води до увеличение на вече отпуснати лимити.

27. Дирекция „Национален фонд” си запазва правото да извършва корекция на вече заложения лимит като уведомява Управляващия орган за причините.

28. Искането за средства се изготвя в евро и включва искане за авансови, междинни и/или окончателни плащания към водещите бенефициенти / крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ”).

29. Управляващият орган подава Искане за авансово плащане след декларирането пред дирекция „Национален фонд” за наличието на подписани договори за отпускане на безвъзмездна помощ на водещите

бенефициенти/крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“), с включени в тях клаузи за авансови плащания.

30. Размерът на авансовите плащания, който се осигурява от дирекция „Национален фонд“, е до 20% от стойността на европейското и българското национално съфинансиране като част от безвъзмездната финансова помощ за операцията.

31. Управляващият орган осигурява авансово плащане от националното съфинансиране на страната-партньор.

32. Авансовите плащания се използват от водещите бенефициенти и/или крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) за оборотни финансови средства до приключване на операцията.

33. Авансови плащания се отпускат от Управляващия орган единствено в случаите, когато водещият бенефициент е представил банкова гаранция до размера на отпуснатия аванс по т. 30 в полза на Управляващия орган – Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България, Главна дирекция “Програмиране на регионалното развитие”.

34. Исканията за междинни и окончателни плащания се базират на реално извършени от бенефициентите разходи, включени в Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи, изготвени от Управляващия орган по стандартен формуляр, представен в Приложение 3.

35. Общият размер на авансовото и междинните плащания по една операция не може да надхвърля 80 % от общите допустими разходи, финансирани чрез безвъзмездна финансова помощ.

36. Размерът на окончателното плащане се изчислява от Управляващия орган като от верифицираните от него общи допустими разходи по операцията, финансирани чрез безвъзмездна финансова помощ, се приспадат отпуснатите авансово и междинни плащания.

37. Безвъзмездната финансова помощ по всички подписани договори в рамките на една приоритетна ос по програмата следва съотношение на европейско и национално съфинансиране от двете партниращи страни, определено в одобрената програма и съгласно чл. 90, ал.4 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007. На тази база дирекция „Национален фонд“ осигурява средствата, съответстващи на европейското и българското национално съфинансиране.

38. Националното съфинансиране на страната-партньор не се включва в исканията от дирекция „Национален фонд“ средства.

39. Управляващият орган носи отговорност за изплащане към водещите бенефициенти/крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) само на допустими разходи в съответствие с приложимите национално и европейско законодателство.

40. Неспазването на настоящите указания може да доведе до:

40.1. Спиране на одобряването на лимитите на Управляващия орган от страна на дирекция „Национален фонд“;

40.2. Прихващане на средства на Управляващия орган от страна на дирекция „Национален фонд“, или

40.3. Възстановяване на средства на дирекция „Национален фонд“ от страна на Управляващия орган / водещия бенефициент / крайния бенефициент (в случая на приоритетна ос „Техническа помощ“) / страната-партньор.

Г. Отчетност

41. В съответствие със Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и приложимото европейско законодателство, Управляващият орган следва да организира събирането на данни и документирането на осъществените финансово управление, мониторинг, верифициране, одити и оценка на двустранната програма за трансгранично сътрудничество.

42. Управляващият орган предоставя информацията по т.41 на дирекция „Национален фонд“ и поддържа надеждна техническа и финансово-отчетна система на оперативно ниво.

43. Управляващият орган следва да осигурява поддържане от водещия бенефициент/крайните бенефициенти и/или други звена, участващи в изпълнението на операцията, на адекватна счетоводна аналитичност в рамките на съществуващата счетоводна система на бенефициента или на другите звена за всички свързани с тези операции трансакции.

44. По отношение на средствата, получени от дирекция “Национален фонд” (Европейско и национално съфинансиране от бюджета на Република България), Управляващият орган:

44.1. изготвя отчети по единна бюджетна класификация;

44.2. прилага сметкоплан на бюджетните предприятия, утвърден от министъра на финансите;

44.3. прилага единен подход при отчитането на стопански операции, активи и пасиви на бюджетните предприятия в съответствие с методически указания, утвърдени от министъра на финансите.

45. В случай, че Управляващият орган не представи Искане за средства, той предоставя на дирекция „Национален фонд“ Финансов отчет за предходния месец, не по-късно от 15-то число на месеца, като ползва стандартния формуляр в Приложение 4.

46. Управляващият орган следва да гарантира съответствието на обобщената информация от Искането за средства или Финансовия отчет с информацията, въведена в Информационната система за управление и наблюдение и в своята счетоводна система.

47. Управляващият орган представя на дирекция „Национален фонд“ месечни и тримесечни отчети за касово изпълнение съобразно указанията и стандартните формати на Министерството на финансите. Срокът за представяне е до 5-ия работен ден след края на отчетния период за месечните отчети и до 7-ия работен ден след края на отчетния период за тримесечните отчети.

48. Управляващият орган изготвя и представя на дирекция „Национален фонд” оборотни ведомости и друга изисквана информация на начислена основа, във форма и съдържание, определени съобразно указанията и стандартните формати на Министерството на финансите.

49. Дирекция „Национален фонд” може да изиска и допълнителна финансова, техническа и административна информация и други документи, като същите се предоставят от Управляващия орган в срок от 5 работни дни от поискването.

Д. Прогнози

50. Най-късно до 31 януари на всяка календарна година, Управляващият орган предоставя на дирекция „Национален фонд” прогноза за плащанията за текущата и следващата финансова година, като използва стандартен формуляр в Приложение 5.

51. Прогнозата по т. 50 се актуализира всяко тримесечие, като за изтеклия период се представя под формата на отчет. Актуализираната прогноза се представя до 15-то число на месеца, следващ изтеклото тримесечие.

Е. Използване на счетоводната система SAP

52. Управляващият орган е длъжен да поддържа счетоводна система с необходимите аналитични нива, покриващи всички операции, касаещи програмата за трансгранично сътрудничество. Счетоводната система следва да съдържа в пълнота всички операции, кодирани по фонд, програма, приоритетна ос, операция, проект, договор, източници на средства и т.н.

53. По отношение на осчетоводяване на извършените операции, Управляващият орган следва да използва системата SAP R/3, ползвана от дирекция „Национален фонд” за Структурните и Кохезионния фондове на ЕС.

Ж. Поддържане на одитна пътека

54. Управляващият орган осигурява и предоставя при поискване на дирекция „Национален фонд” всички съпътстващи документи, свързани с изпълнението на програмата за трансгранично сътрудничество за период от три години след нейното закриване. Тези срокове се прекъсват в случай на съдебни процедури или по надлежно обосновано искане на Европейската комисия.

55. Управляващият орган установява процедури за гарантиране на адекватна одитна пътека, отнасяща се до изпълнението на съответната програма, включващи като минимум поддържането на детайлно описание на документацията по всяка операция. Описанието на документацията следва да съдържа наименование на страната, точен адрес/местонахождение и идентификационен номер/описание на офисите, където информацията физически се съхранява.

3. Други

56. Настоящите указания са приложими за програмите за трансгранично сътрудничество, изпълнявани в условията на споделено управление съгласно чл. 98, ал. 1 от Регламент на Комисията (ЕО) № 718/2007. В случай, че някоя от програмите за трансгранично сътрудничество се изпълнява в условията на преходен период, за нея ще бъдат издадени допълнителни указания на Министъра на финансите.

Настоящите указания следва да бъдат отразени в утвърдените писмени правила на Управляващия орган и на Съвместния технически секретариат, където е приложимо, както и в Меморандума за разбирателство между Република България и страната-партньор по програмата за трансгранично сътрудничество.

